ਤਹਿਸੀਨ ਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

(2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 754)

17 ਜੁਲਾਈ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਏ.ਐੱਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਕਲਾ. 32 - ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਊ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮੂਹ - ਗਊ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ u/Art। 32 ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ - ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਹਿੰਸਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ - ਆਯੋਜਤ: ਲਿੰਚਿੰਗ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਲ ਲੈਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ - ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗੇਗੀ - ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੌਕਸੀ, ਗਊ-ਰੱਖਿਅਕਵਾਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੌਕਸੀ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਦੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਅਰਾਜਕਤਾ, ਅਰਾਜਕਤਾ, ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ - ਇਸ ਲਈ, ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. - ਲਿੰਚਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਨਿਰਧਾਰਤ - ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਉਪਾਅ ਕਰਨ।

ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ - ਗਊ ਚੌਕਸੀ, ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ - ਗਊ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।

ਕਾਨੂੰਨ - ਲਿੰਚਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਲਿੰਚਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਵੇ। ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੂਲ. ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਬਣਨ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 15] [312-G-H; 313-ਏ-ਬੀ]

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 3 SCC 467 : [2015] 4 SCR 987 ; ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ 2018 (5) ਸਕੇਲ 51 ; ਨੰਦਿਨੀ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2011) 7 SCC 547 : [2011] 8 SCR 1028 ; ਮੁਹੰਮਦ. ਹਾਰੂਨ ਐਂਡ ਅਦਰਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰ (2014) 5 SCC 252 : [2014] 4 SCR 907 ; ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਰਾਫੇਲ ਚੀਨਾਥ ਐਸ.ਵੀ.ਡੀ. v. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 682 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.2 ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੌਕਸੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਗਊ ਚੌਕਸੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੌਕਸੀ, ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਰਾਜਕਤਾ, ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ, ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹਿੰਸਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੌਕਸੀ ਨੂੰ, ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ, ਆਕਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮ ਸਲੂਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਤਕਾਲਤਾ [ਪਰਾ 17] [313-F-G; 314-ਏ-ਬੀ]

1.3 ਲਿੰਚਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਦੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਕਾਬੂ ਭੀੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੜਕਾਹਟ ਅਤੇ ਭੜਕਾਹਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਵਹਿਸ਼ੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਚੌਕਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੌਕਸੀ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਭਿਅਕਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਉੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਉੱਚਤਮ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 18] [314-ਬੀ-ਈ]

1.4 ਭੀੜ ਦੀ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਜ ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੈਰੋਜ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਅਨਸਰਾਂ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪਰਾ 19] [314-E-H]

1.5 ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਦਬਦਬੇ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਵਜੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਤੰਕ ਦਾ ਰਾਜ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਾਜੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਬਹੁਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭੜਕਾਊ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਦੀ ਬਦਲਾਤਮਕ ਰਵੱਈਏ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅਮਾਨਵੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਹਿਸ, ਤਰਕਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖ਼ਤਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ, ਕਿਰਿਆ, ਬੋਲਣ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20] [315-ਏ-ਸੀ]

1.6 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੀਜ ਹੈ। ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਤ, ਨਸਲ, ਨਸਲ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਤੰਗ ਘਰੇਲੂ ਕੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਹੁਲਵਾਦ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਵਾਦ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਕੱਟੜ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਤਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 21][315-D-G]

ਐਸ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1989) 2 SCC 574 : [1989] 2 SCR 204 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਂਡੀਸਾਈਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ 1976 EHRR 737 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.7 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਮਹੂਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਚਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਸਕੇ। .

1.7 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਜਮਹੂਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੈਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਰਡਰ

ਅਪਰਾਧ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ। ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ, ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਖੇਡ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੀ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਜ਼ਾਦ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ।[ਪੈਰਾ 23] [316-D-F]

1.8 ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਬਚਣ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੇਕਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ ਜੋ ਏਕਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪਰਾ 32] [319-E-F]

ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (1992) 1 SCC 558 : [1991] 3 Suppl. SCR 121 ; ਕਾਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਿਰ, ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. & Ors. (1997) 4 SCC 606 : [1997] 2 SCR 1086; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਪ੍ਰਵੀਨ ਭਾਈ ਥੋਗੜੀਆ (2004) 4 SCC 684 : [2004] 3 SCR 652 ; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ (1976) 4 SCC 213 : [1977] 1 SCR 616 – ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ.

1.9 ਕਨੂੰਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਚੌਕਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਿੰਚਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਘੜਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਲਝੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਰੁਖ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਉਲੰਘਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਫੈਂਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਸ ਰੋਲ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵੈ-ਸ਼ੈਲੀ ਵਾਲੇ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਕਤ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 34][320-D-H; 321-ਏ-ਬੀ]

ਡੀ.ਕੇ. ਬਸੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1997) 1 SCC 416 : [1996] 10 Suppl. SCR 284 ; ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ (1994) 4 SCC 260 ; ਨੀਲਾਬਤੀ ਬੇਹਰਾ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1993) 2 SCC 746 ; ਰਾਜ ਦੇ ਐਮ.ਪੀ. v. ਸ਼ਿਆਮਸੁੰਦਰ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1995) 4 SCC 262 : [1995] 1 Suppl. SCR 44; ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 8 SCC 273 : [2014] 8 SCR 128 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। Ex parte Riggins (C.C.N.D. Ala., 1904) 134 Fed. 404; ਵਿਲਸਨ ਬਨਾਮ ਗਾਰਸੀਆ 471 ਯੂ.ਐਸ. 261 (1985) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.10 ਲਿੰਚਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਨਵਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਮਾਨਵੀ ਇੱਜ਼ਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 39][323-D-H]

1.11 ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ

(i) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਅਜਿਹੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮਦਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਐਸਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ, ਭੜਕਾਊ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(ii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਫੈਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਪਛਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(iii) ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਧੂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(iv) ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਖੁਫ਼ੀਆ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚੌਕਸੀ, ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਮੱਗਰੀ। ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

(v) ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ/ਸੈਕਟਰੀ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਸਾਰੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਖੁਫੀਆ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗਾਂ (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਤਿਮਾਹੀ) ਕਰਨਗੇ। ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਾਲਮੇਲ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਗੇ।

(vi) ਇਹ ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਚੌਕਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ।

(vii) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿੰਚਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

(viii) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਗਸ਼ਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(ix) ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣਗੇ।

(x) ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ, ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜੋ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ।

(xi) ਪੁਲਿਸ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153A ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਜੋ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(xii) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਸਲਾਹ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਗੀਆਂ। [ਪਰਾ 40] [324-ਏ-ਐਚ; 325-ਏ-ਐਚ]

ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ

(i) ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਚਿੰਗ ਜਾਂ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੁਰੰਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਾਏਗਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇ। ਦੇਰੀ, IPC ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

(ii) ਇਹ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪੀੜਤ

(iii) ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

(iv) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 357A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿੰਚਿੰਗ/ਮੋਬ ਹਿੰਸਾ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੱਟ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸਮੇਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ/ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੀੜਤ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(v) ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ/ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(vi) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(vii) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਪਤਾ।

(viii) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ (ਆਂ) ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਡਿਸਚਾਰਜ, ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ, ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(ix) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ (ਆਂ) ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1987 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪੈਨਲ। [ਪੈਰਾ 40] [326-ਏ-ਐਚ; 327-ਏ-ਡੀ]

ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ

(i) ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੈਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। [ਪਰਾ 40] [327-E-H]

ਅਰੁਮੁਗਮ ਸਰਵਾਈ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2011) 6 SCC 405 : [2011] 5 SCR 488 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.12 ਜਿਹੜੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 41] [328-A]

1.13 ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਚਾਰ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। . ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਅਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਦੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਡੁੱਬਣਾ.

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਆਵਰਤੀ ਪੈਟਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਨਵਾਂ ਆਮ" ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਕੰਨ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦਾ। ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਮਿਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਵੱਧ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਘੱਟ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ. [ਪਰਾ 42] [328-ਬੀ-ਡੀ]

1.14 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਲਿੰਚਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਡਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। [ਪਰਾ 43] [328-E-F]

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਲਾਈ ਸੰਗਠਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (2014) 11 SCC 477 : [2014] 4 SCR 446 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2015] 4 SCR 987 ਪੈਰਾ 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

2018 (5) ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਕੇਲ 51

[2011] 8 SCR 1028 ਪੈਰਾ 15 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2014] 4 ਐਸਸੀਆਰ 907 ਪੈਰਾ 16 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2016) 9 SCC 682 ਪੈਰਾ 16 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 204 ਪੈਰਾ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1991] 3 ਸਪਲ. SCR 121 ਪੈਰਾ 27 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1997] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1086 ਪੈਰਾ 29 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2004] 3 ਐਸਸੀਆਰ 652 ਪੈਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1977] 1 ਐਸਸੀਆਰ 616 ਪੈਰਾ 32 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1996] 10 ਸਪਲ. SCR 284 ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(1994) 4 SCC 260 ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1993) 2 SCC 746 ਨੇ ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[1995] 1 ਸਪਲ. SCR 44 ਨੇ ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2014] 8 SCR 128 ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2014] 4 SCR 446 ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 754
ਨਾਲ
2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 764 ਅਤੇ 768
2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 732
2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ.122।
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਪੀ.ਐੱਸ. ਨਰਸਿਮਹਾ, ਏ.ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਨਾਡਕਰਨੀ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਸੰਜੇ ਆਰ. ਹੇਗੜੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਜੈਸਿੰਘ, ਕੋਲਿਨ ਗੋਂਸਾਲਵਜ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਮੋਹਨਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਨਸ ਤਨਵੀਰ, ਫੁਜ਼ੈਲ ਅਹਿਮਦ ਅਯੂਬੀ, ਪੀ. ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਿਰ, ਸ਼ਾਦਾਨ ਫਰਾਸਾਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਾਰੀਸ਼ਾ ਫਰਾਸਾਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਦਰਾਕਸ਼ੀ ਦਿਓ, ਸੁਹੇਲ ਰਸ਼ੀਦ ਭੱਟ, ਤਾਰਿਕ ਅਦੀਬ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਗਲਾ, ਸੱਤਿਆ ਮਿੱਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨੂ ਤਮਟਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਖਮਿਨੀ ਬੋਬੜੇ, ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ ਯਾਦਵ, ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਵੀ. , ਪਰੀਕਸ਼ਿਤ ਪੀ. ਅੰਗਦੀ, ਅਨੁਭਵ ਟੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਪਾਠਕ ਦਵੇ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪੰਕਜ ਸਿੰਘਲ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਗੁਪਤਾ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਰੋਹਿਤ ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਹੰਮਦ. ਵਾਕਸ, ਆਦਿਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਮਤਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਸ਼ਾਖਾ, ਸੁਬੋਧ ਐੱਸ. ਪਾਟਿਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਪਾਟਿਲ, ਅਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ। ਦੂਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਦਰੁਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਰੰਜਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਐਸ.ਭੌਮਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ.ਏਨਾਟੋਲੀ ਸੇਮਾ, ਐਡਵਰਡ ਬੇਲਹੋ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੇ.ਲੁਈਕਾਂਗ ਮਾਈਕਲ, ਅਤੁਲ ਝਾਅ, ਸੰਦੀਪ ਝਾਅ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਐਮ.ਸ਼ੋਏਬ ਆਲਮ. , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫੌਜੀਆ ਐੱਸ., ਉੱਜਵਲ ਸਿੰਘ, ਮੋਜਾਹਿਦ ਕਰੀਮ ਖਾਨ, ਚੰਚਲ ਕੁਮਾਰ ਗਾਂਗੁਲੀ, ਭੁਪੇਸ਼ ਨਰੂਲਾ, ਕੇ.ਵੀ. ਜਗਦੀਸ਼ਵਰਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਇੰਦਰਾ, ਸੰਗਰਾਮ ਸਰੋਂ, ਵਿਕਰਮ ਬੱਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਜੁਨੇਜਾ, ਆਯੂਸ਼ ਆਨੰਦ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਸੁਧੀਰ , ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ , ਭਰਤ ਸੂਦ , ਡੇਰਿਲ ਮੇਨੇਜੀਸ , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੀ. ਭਾਰਤੀ ਰੈਡੀ , ਅਭਿਸ਼ੇਕ , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ , ਆਦਰਸ਼ ਉਪਾਧਿਆਏ , ਐੱਮ. ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜਾਤਾ ਬਗਾਧੀ , ਗੁੰਟੂਰ ਪ੍ਰਭਾਕਰ , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਿੰਘ , ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ , ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਜੈਨ , ਵੀ.ਜੀ. ਪ੍ਰਗਾਸਮ, ਐਸ. ਪ੍ਰਬੂ ਰਾਮਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਐਸ. ਮਨੁਰੰਜ, ਸੀ. ਕੇ. ਸਸੀ, ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਰਜੁਨ ਗਰਗ, ਅਭਿਨਵ ਮੁਖਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਹੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਨਿਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਣਾ ਮਾਥੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਅਰਪੁਥਮ, ਮੈਸਰਜ਼। ਅਰਪੁਥਮ ਅਰੁਣਾ ਐਂਡ ਕੰ., ਮ੍ਰਿਣਮਯ ਭੱਟਮੇਵਾੜਾ, ਰੋਹਿਤ ਪਾਂਡੇ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਸੁਹਾਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਸ਼ ਹੀਰੂ ਗੁਰਜਾਨੀ, ਅਮਿਤ ਵਰਮਾ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚਿਰਾ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਰਿਬੈਲੋ, ਭਾਸਕਰ ਛਕਾਰਾ, ਸ਼ੁਵੋਦੀਪ ਰੋਜੀ, ਦਾਸ, ਨਮਨ ਕੰਬੋਜ, ਰਿਤੂਰਾਜ ਬਿਸਵਾਸ, ਸੰਜੀਬ ਪਾਨੀਗ੍ਰਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਮੀ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਅਨਿਲ ਗਰੋਵਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂਪੁਰ ਸਿੰਘਲ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ: ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਟੀਚਾ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਕਾਨੂੰਨ, ਇੱਕ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ"। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਖੋਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ "ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਭਾਵਨਾ" ਦੀ ਲਾਲਸਾ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਹੋ ਸਕੇ।

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਭੀੜ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਣਾਉਣੇ ਵੀ ਹਨ।

2. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਥੋੜੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ ਜੋ ਗਊਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵੈ-ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਯੁਕਤ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਭੀੜ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ.

3. ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਆਰ. ਹੇਗੜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ 2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 754 ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

4. ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ, ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 8 ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ; ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਹੋਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਹਿੰਸਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਗੁਜਰਾਤ ਪਸ਼ੂ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 12, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪਸ਼ੂ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1976 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਕਾਊ ਸਲਾਟਰ ਐਂਡ ਕੈਟਲ ਪ੍ਰਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1964 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਜਦੋਂ 21 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਤੀਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਇੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:- " ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਗੂੰਜਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਘਟਨਾ ਜਿਸਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਣਦੀ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਆਰ. ਹੇਗੜੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਉਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਗੇ। ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰੋ।"

6. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 732 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, 2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 754, 6 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਜੈਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। . ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ:-

“ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਫਆਈਆਰ) ਦਰਜ ਕਰਨ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਣ ਕਿ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਏ. ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 256 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹੇ।

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਹਰਿਆਣਾ, ਗੁਜਰਾਤ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਗੇ। ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਚੌਕਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਗੜਬੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਗਸ਼ਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਜੈਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਗੁਜਰਾਤ, ਹਰਿਆਣਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ 4 ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਕਤ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈਵੇ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਗੇ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਚੌਕਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੈ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਫ਼ੀ ਤੁਰੰਤ. ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।"

7. 22 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਰਨਾਟਕ, ਝਾਰਖੰਡ, ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ।

8. ਸਾਡੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ (ਪੁਲਿਸ) ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ/ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ: -

"ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਮਨੋਨੀਤ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਅਜਿਹੇ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਉਪਾਅ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

3. ਮਾਸਿਕ ਅਪਰਾਧ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੇ ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਖੁਫੀਆ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸਖਤ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

4. ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਡਾਇਲ 100 ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਐਕਟ ਨਾ ਕਰੇ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਸ਼ਤ ਦੌਰਾਨ 100 ਡਾਇਲ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਜਿਹੇ ਮਨੋਨੀਤ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਯੂ.ਪੀ. ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਲਖਨਊ, ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹਰੇਕ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 10 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

9. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਕਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਰਾਜ ਟਰੈਫ਼ਿਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 07.09.2017 ਅਤੇ 11.09.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ' ਤੇ, ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਊ ਰੱਖਿਆ, ਗਊ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਸ਼ੂ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ/ਮਾਸ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ, ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏਰੀਆ	**ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ**
ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ	ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ/ਵਡੋਦਰਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ	ਸਬੰਧਤ ਐਸ.ਪੀ., ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ

2. ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਸੀਆਈਡੀ (ਕ੍ਰਾਈਮ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ), ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਤਿਮਾਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਕੇਸ."

10. ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਰਾਜ ਟਰੈਫ਼ਿਕ ਸ਼ਾਖਾ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਰੇਂਜ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ (ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਥਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ, ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਪ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੈਟਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ, ਖਾਸ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੈਂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਸ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਂ ਸਲਾਟ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਗਾਵਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਖਾਸ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਟਾਂ, ਸਮੇਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

3. ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਊਵੰਸ਼ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰਾਂ ਅਤੇ ਗਊ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਥਾਨਾਂ (ਕਮਜ਼ੋਰਤਾ ਮੈਪਿੰਗ) 'ਤੇ ਗੁਪਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਖ਼ਤ ਗਸ਼ਤ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

4. ਜਾਨਵਰਾਂ/ਮਾਸ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਵਪਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਹਿੰਸਕ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਖੌਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਾ ਲਵੇ। ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ।

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇ]

5. ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਾਨਵਰਾਂ/ਮਾਸ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਸਿਰਫ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ, ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ। ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਦੇਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।" ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11. ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਆਰ. ਹੇਗੜੇ, 2016 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 754 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੌਕਸੀ ਸਮੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਗੜੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਵਿਧੀ ਹੈ। ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਗੜੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਚਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਹਾਨੇ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ 2017 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 732 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਜੈਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸਨੇ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ ਜੂਨੀਅਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਉਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ

ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀੜਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਸ਼ੂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 256 ਅਤੇ 257 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

13. ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਸਵੈ-ਘੋਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਤਬਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਗੁਜਰਾਤ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ, ਕਰਨਾਟਕ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਚੌਕਸੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਆਦਾਤਰ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਸਖਤ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

14. ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਲਿੰਚਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਉਭਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਘੇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੰਦਿਨੀ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

16. ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਚ. ਹਾਰੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। . ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਰਾਫੇਲ ਚੀਨਾਥ S.V.D ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਫਿਰਕੂ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹੀ ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੁੜ ਵਾਪਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

17. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੌਕਸੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਗਊ ਚੌਕਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੌਕਸੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ। ਸਥਾਨ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਰਾਜਕਤਾ, ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ, ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹਿੰਸਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੌਕਸੀ ਨੂੰ, ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੇਰੇ ਦੁਆਰਾ, ਆਕਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮ ਸਲੂਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ. ਇਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

18. ਲਿੰਚਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਦੇ ਡਰ ਦੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੇਕਾਬੂ ਭੀੜ ਦੁਆਰਾ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੜਕਾਹਟ ਅਤੇ ਭੜਕਾਹਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਵਹਿਸ਼ੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਚੌਕਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਨਿਆਇਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਕਿਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਕੁਧਰਮ ਦੇ ਉਭਾਰ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਾਂਗ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਚੌਕਸੀ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਭਿਅਕਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਉੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਉੱਚਤਮ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

19. ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੈਰੋਜ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਅਨਸਰਾਂ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

20. ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਦਬਦਬੇ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਵਜੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਤੰਕ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ। ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਾਜੀ ਐਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਹੁਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭੜਕਾਊ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਦੀ ਬਦਲਾਤਮਕ ਰਵੱਈਏ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅਮਾਨਵੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਹਿਸ, ਤਰਕਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੁਚੱਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖ਼ਤਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ, ਕਿਰਿਆ, ਬੋਲਣ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਥੰਮ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖੰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੀਜ ਹੈ। ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਹੈ ਜੋ ਜਾਤ, ਨਸਲ, ਨਸਲ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ "ਤੰਗੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟੇ" ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬਹੁਲਵਾਦ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਵਾਦ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਕੱਟੜ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਤਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਐਸ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇ. ਜਗਨਨਾਥ ਸ਼ੈੱਟੀ, ਜੇ., ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੈਂਡੀਸਾਈਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ

ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਨ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ (ਈਸੀਐਚਆਰ) ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 10 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ:-

"ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਇਸ ਨੂੰ 'ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ' ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੀਂਹ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 10(2) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ 'ਜਾਣਕਾਰੀ' ਜਾਂ 'ਵਿਚਾਰਾਂ' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਦਮਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਖੇਤਰ. ਇਹੋ ਉਸ ਬਹੁਲਵਾਦ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ 'ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ' ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਰਵੋਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਮਹੂਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪਕੜ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਚਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਅਪਰਾਧ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ। ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ, ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਖੇਡ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੀ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਜ਼ਾਦ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ।

24. ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਘਾਤਕ ਧਮਕੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਟਾਈਫੋਨ ਵਰਗੇ ਰਾਖਸ਼ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੜਕਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਾਗਲ ਭੀੜ ਦੁਆਰਾ ਆਵਰਤੀ ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ। ਭੀੜ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੀ ਇੱਕ ਮੰਦਭਾਗੀ ਲਿਟਨੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਦੇ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਦੀ ਸੁੰਨਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਮੇਤ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਰੁਖ਼ੀ ਹੋਰ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ. ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਗੀ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹੈ।

25. ਲਿੰਚਿੰਗ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਮਾਰਕ ਟਵੇਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ "ਲਿੰਚਰਡਮ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ" ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਅੰਗ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ। 26. ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ, ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਨਸਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ, ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੂਹਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

27. ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ, 'ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ' ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਵਿਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ। ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਭਾਸ਼ਾਈ, ਨਸਲੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅੰਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

28. ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ‘ਏਕਤਾ’ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬੰਧਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ 'ਅਸੀਂ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ। ਫ੍ਰੈਂਚ ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਐਮੀਲ ਦੁਰਖੀਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਏਕਤਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਏਕਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੁਰਖਿਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੈਵਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

29. ਕਾਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਿਰ, ਵਾਰਾਣਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ 'ਅਨੇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ' ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਚਾਰ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਆਦਰ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਚਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਰਾਹ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਧਰਮ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ. ਭਾਰਤ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਦੀ ਕਤਾਰ ਹੈ।" [ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

30. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਪ੍ਰਵੀਨ ਭਾਈ ਥੋਗੜੀਆ ਵਿੱਚ, 'ਅਨੇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ' 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਤਰੀਕਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਭਿੰਨ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ, ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਹੈ। ਨਸਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਪਰੀਤ ਸਮਾਜ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਮਾਜਵਾਦ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਉੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਨੁੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਇਕਸੁਰ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
ਫੈਬਰਿਕ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ: -

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਭੜਕਾਊ ਅਤੇ ਭੜਕਾਊ ਭਾਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਸੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ 'ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਸ਼ਣ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਘਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਚ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਂਡ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। " [ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

31. ਅਨੇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਸਲਾਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀਏ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੀਏ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਨੇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ' ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਬਹੁਲਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।

32. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਾਲੀ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ 12 ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:-

"ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਇੱਕ ਧਰਮ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਡੂੰਘਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਭਿੰਨ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਲਿਖਤਾਂ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਨੀ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਗੁੱਸੇ ਕਰਨ ਲਈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।''

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਬਚਣ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੇਕਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ ਜੋ ਏਕਤਾ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

33. ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ 13, ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ, ਨੀਲਾਬਤੀ ਬਹੇਰਾ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ. v. ਸ਼ਿਆਮਸੁੰਦਰ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 16 ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। -

“7.3. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਿਉਂ? ਕੀ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ? ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ? ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 41 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਤੋਂ (ਈ) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

34. ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਚੌਕਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਿੰਚਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਘੜਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਲਝੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਰੁਖ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਉਲੰਘਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਫੈਂਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਸ ਰੋਲ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵੈ-ਸ਼ੈਲੀ ਵਾਲੇ ਚੌਕਸੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਤੇ

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਕਤ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

35. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਹੈ: - "'ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ' ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਭਾ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀ ਹੈ. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। "

36. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖਤਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। Ex parte Riggins18 ਇੱਕ ਨੀਗਰੋ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਸੀ, ਭੀੜ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਫਾਂਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਥਾਮਸ ਗੂਡ ਜੋਨਸ, ਜੇ. ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ:-

"ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਹੈ। ਹਿੰਸਕ ਹੜੱਪਣ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਕਾਰਜ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਖੁਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ [14ਵੀਂ ਸੋਧ] ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੁਧਰਮ ਆਮ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਨਤੀਜਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੜੱਪਣਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਵ ਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ. ਅਜਿਹੀ ਕੁਧਰਮ ਦਾ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਭੋਗਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਭੋਗਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਸ ਲਈ ਅਸਲ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੰਦ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੁਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਖਤਰਨਾਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ। . ਇਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ, ਬਦਨਾਮ, ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਬੁਰਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

37. ਵਿਲਸਨ ਬਨਾਮ ਗਾਰਸੀਆ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 1871 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

"ਜਦੋਂ ਕਤਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੇਲੋੜੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਕੋਰੜੇ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਹੀ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਜਾਂ ਅਣਚਾਹੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤਹਿਸੀਨ ਐਸ. ਪੂਨਾਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਸ [ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ]

ਸੰਜੋਗ, ਰਾਤ ਨਾਲੋਂ ਹਨੇਰਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਟ, ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਵਾਰਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਲਈ ਜਨਤਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਅਰਥ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

38. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਘਿਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਣਾਉਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਘਿਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਰਕ ਹੈ। ਇਹ ਕੱਚੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਗੜੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਦੱਸੇ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਜੈਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਲਾਈ ਸੰਗਠਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 20 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 153 ਅਤੇ 295A ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ।

39. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਨਵਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਮਾਨਵੀ ਇੱਜ਼ਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇਵੇਗੀ।ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਏਥਨਜ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਲਈ ਜੋ ਖੂਨ-ਖਰਾਬੇ ਅਤੇ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ:-

A. ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ

(i) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਅਜਿਹੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮਦਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਐਸਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ, ਭੜਕਾਊ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਫੈਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਪਛਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਡੇਟਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ।

(iii) ਸਕੱਤਰ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ।

(iv) ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਖੁਫੀਆ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ) ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਚੌਕਸੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ। ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

(v) ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ/ਸੈਕਟਰੀ, ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਸਾਰੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਖੁਫੀਆ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗਾਂ (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਤਿਮਾਹੀ) ਕਰਨਗੇ। ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਾਲਮੇਲ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਗੇ।

(vi) ਇਹ ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਚੌਕਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ।

(vii) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿੰਚਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

(viii) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਗਸ਼ਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(ix) ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣਗੇ।

(x) ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ, ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜੋ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ।

(xi) ਪੁਲਿਸ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153A ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਜੋ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿੰਚਿੰਗ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(xii) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਸਲਾਹ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਗੀਆਂ।

B. ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ

(i) ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਚਿੰਗ ਜਾਂ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੁਰੰਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਾਏਗਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇ। ਦੇਰੀ, IPC ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

(ii) ਇਹ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। .

(iii) ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

(iv) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 357A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਿੰਚਿੰਗ/ਮੋਬ ਹਿੰਸਾ ਪੀੜਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੱਟ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸਮੇਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੀਆਂ।

ਖਰਚੇ। ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ/ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੀੜਤ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(v) ਲਿੰਚਿੰਗ ਅਤੇ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ/ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(vi) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(vii) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਪਤਾ।

(viii) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ (ਮਾਂ) ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਡਿਸਚਾਰਜ, ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ, ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(ix) ਭੀੜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ (ਆਂ) ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1987 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪੈਨਲ।

C. ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ

(i)ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭੀੜ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲਿੰਚਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਲਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਅਰੁਮੁਗਮ ਸਰਵਾਈ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ (i) ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਨੇ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ, ਜਾਂ (ii) ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

41. ਜਿਹੜੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਾਲਣਾ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

42. ਅਸੀਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਜਮਹੂਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਚਾਰ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ। ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਅਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਦੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੈਟਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਨਵਾਂ ਆਮ" ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਰੈਲੇ-ਰੱਪੇ ਵੱਲ ਕੰਨ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਵੂਡਰੋ ਵਿਲਸਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ, "ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ." ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਜਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਘੱਟ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

43. ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਯਾਨੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ, ਲਿੰਚਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਡਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ.

44. ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ 20 ਅਗਸਤ, 2018 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਨੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ADITYA MAHAJAN ADVOCATE